

סגולה שלום

מהרה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שכנא מפראהבישט זיעוועבישט

סגולת הצדיק משטפנשט זי"ע אבי זי"ע [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט], אמר: מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר כליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור ממנו, שידבר לפחות משולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.

שנה ב'

ליל שישי נצבים תשפ"ב ראש השנה תשפ"ג

גליון 99

הנהגות ישרות * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

הנהגותיו של הרה"ק מפראהבישט זי"ע שהיו בהסתר והתגלו אחר כך

הראשונה בראשונה, שהיה מתנהג את לזקננו זי"ע(3). וזקני זי"ע העמיד את עצמו בגדולות. ופאהריבושצע יושבת על אם הדרך בין ליניץ ובארדיטשוב, וכאשר נתפרסמה הנהגתו [של רבינו הרה"ק רבי שלום שכנא זי"ע] (2) התרעם הרה"ק מבארדיטשוב עליו ובא לליניץ

"הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם"

הרה"ק הרשב"א(1) מפאהריבושצע זצ"ל הסתופף בצל קדושת זקננו [הרה"ק רבי גדליה מליניץ בעל 'תשואות חן'] זי"ע, והוא עמד לימינו בעת התגלות

השלמות וצינונים

1. הוא ראשי תיבות של שמו של רבינו רבי שלום שכנא בן אברהם המלאך.
2. כידוע היה רבינו הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע מסתיר את הנהגותיו, וכמו שמובא בכתבי ר"י שו"ב (עמ' רפד אות ה) היה רבינו שלום זי"ע מסתיר את עצמו, ולא הבינו את דרכיו, והיה עושה דברים משונים כדי שלא יעלו על פנימיותו הנכונה. עד כדי שפעם אחת כשהוא מים הביא מים, חטף ממנו רבינו הברז של החבית והריץ את סוסו הלאה.
3. ראה עוד בכתבי הר"י שו"ב (עמ' צ אות ו) בזה הלשון: הרה"ק ר' אברהם מפראהבישט קיים מצות גירושין, והמעשה היה, שהיא היתה בת צדיק אחד, ומרוב פרישותו לא היה לו אצלה כלל, ואירע לה מעשה רע רח"ל, אך איש לא ידע מזה, אך בעלה הצדיק ר' אברהם הכניס בה הרהור תשובה עד שבת בעצמה והודתה, מיד סידר לה גט פיתורין ופטרנה ונסעה לביתה. וכשבאה לביתה חזרה בה וכיחשה כל המעשה, ויצא רינון על הרב רבי אברהם על אשר גירשה חנם. ונסע הרה"ק מבארדיטשעוו להרב ר' אברהם 'מלאך' והוכיחו על זה, וכשבא לקהילתו פריבושטעב, היתה אשת הרה"ק ר' שלום אמו של רבי אברהם עובדין, אמרה:

ווארט השבוע

אורות בריאת העולם מתעוררים בכל ראש השנה

מאת הרה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע בן רבינו הרה"ק רבי שלום שכנא זי"ע

והנה ידוע למי שידוע כי בראש השנה נברא העולם (ראש השנה יא.), וכמו שהיה אז כמו כן גם עכשיו נתעורר ככל משפטיו ותורותיו ואורותיו בעולמות העליונים עד עולם התחתון הזה.

עירין קדישין, דף מג

4. ראה בכתבי הרה"ק ר' מרדכי אהרן פישמאן ז"ל, אשר פעם אחת כאשר איכלו קורצא בי מלכא וזקני החסידים טענו כנגד רבינו הרה"ק מפראהבישט זי"ע בפני חותנו זקינו הרה"ק מטשערנאביל זי"ע על שמתפלל בשעה תשע ועד אז רואים אותו ישן, ויאמר להם הרה"ק מטשערנאביל זי"ע שהוא ידבר עמו בזה הענין, ובבוקר אחר שר' נחום גמר תפילתו, התכונן ליכנס לחדר נכדו בשעה שעדיין שכב על מטתו והיה נדמה כישן, אך כשפתח הדלת נעמד ולא נכנס החדר רק נסוג אחרו וסגר הדלת בעדו. שאלוהו החסידים מדוע

לא נכנס אל חדרו, ויאמר: איך יכלתי ליכנס ולהפריע לו, בשעה שראיתי את מורי ורבי הבעש"ט הק' זי"ע עומד אצלו מצד אחד, ומו"ר - זקנו - המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע עומד מצד השני ומדברים עמו ברזי דרוזן. וראה בספר כרם ישראל (דף טו) מובא: פעם אחת נכנס אחד מחשובי אנשי חסידיו להיכל קדשו, ויהי כאשר פתח הדלת וראה שהרבי שלום הולך בחדרו אנה ואנה תפוס במחשבותיו, ובתוך כך קרא 'ש פה ילוד אשה, וקרב אל האיש הנ"ל, ואמר 'כתיב (ישעי' טו) "למרבח המשרה" היינו שקודם ביאת גואל צדק יהיה הרבה שררות, היינו ראשי בני ישראל, אבל "לשלום אין קץ" היינו ששמי שלום אין קץ. שלא יכלו צדיקים מזרעי עד עת קץ הימין. ובספר בית ישראל (דף טו) מובא שכאשר החלו לעסוק בשידוכי בנו של מרן הרה"ק מרוז"ין זי"ע, הלא הוא הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורה זי"ע עם בת הרה"ק רבי אהרן מקארלין זללה"ה, ובאותו פרק עוד היה אביו הרה"ק רבי אשר מסטאלין בחיים חיותו, והוא היה עיקר העומד מצד נכדתו הבתולה, אכן יען שמרן הריזינער דרש שיתן סך אלך רו"כ, לא פחות, והרה"ק רבי אשר זללה"ה לא היה ביכלתו ליתן סכום כזה על כן לא יצא הדבר לאור, ובתוך כך התקשר מרן [בקשרי שידוכין] עם הרה"ק רבי יוסף דוד בנו של הרה"ק רבי צבי אריה מאליק זללה"ה, אולם לא אסתיע מילתא והכלה שבקה חיים. אחר כך התחילו עוד הפעם לדבר אודות השידוך עם הרה"ק רבי אהרן זללה"ה, ומרן הריזינער הוא באחת כי אם לא יסלק סך אלף רו"כ לנדוניא לא יעשה השידוך. והנה הרה"ק רבי אשר מסטאלין זללה"ה היה עני ולא היה אפשר לו למלאות רצונו. ענה ואמר הרה"ק רבי אשר זי"ע 'לכאורה קשה הדבר איך איש רך בשנים [ה"ה מרן הרה"ק מרוז"ין זי"ע] יכביד אכפו על איש זקן כמוני ליתן לו דוקא אלף רו"כ, מאין אקח לו, אכן אני מאמין באמונה שלימה, כאשר שמעתי מפי קדוש הרבי ר' ברוך זללה"ה שאמר קודם פטירתו שהוא מניח את העולם על שני בניו של הרבי שלום מפרבישט, על כן אני מחוייב להתאמץ בכל עוז לסלק האלף רו"כ, ונגמר השידוך הנ"ל.

כשהולך רבי ישראל מרוז"ין לחופה בנו רבי אברהם יעקב מסאדיגורה אמר, אבי שלום מפראהבישט זי"ע רגיל היה לומר 'מבני ידעו מי אני', ואני אומר 'מבני ידעו מיהו האלקים'.

סיפורים לראש השנה מהרה"ק מפראהבישט

אל רעהו 'הביטה וראה'. אבל מחמת זה לחוד לא באו על סיפוקם לאתובי דעתיהו, בזכרם את העבודה מתוך רטט וזיע פחד ויראה של רבם הקדוש, ויאמרו איש אל אחיו, יעבור כבר ימי הזכרון וחיש מהרה למחרת ראש השנה נרוץ מכאן בכדי להגיע לבארדיטשוב.

הבוקר אור והאנשים הגיעו להרה"ק רבי שלום בכדי להיפרד ממנו, שאל אותם 'אנה תלכו', ויענו: 'לבארדיטשוב'. הרה"ק חזר על דבריהם: 'איר גייט קיין בארדיטשוב', כאומר החלטתם שכאן לא טוב וחייבים למצוא משהו בסגנון אחר, ופטרם לשלום. עדי הגיעם לעיר בארדיטשוב היה כבר ערב וזה"כ אחר הצהריים, קרוב לפנות ערב, בזמן שבני העיר כבר גמרו את הסעודה המפסקת והלכו לבית המדרש, אכלו את הפת חרבה שהיה בילקוטם לבדם, והלכו בחפזון למקום קדשו של ה'קדושת לוי' זי"ע, ובהכנסם לבית המדרש נפל עליהם פחד ואימה בשומעם הבכיות והיללות של ההמון מחמת דברי הכיבושין של הרה"ק וישאו גם הם קולם ויבכו עמהם. אחרי הדרשה ניגש הרה"ק לעמוד בכדי להתחיל 'כל נדרי', אך הנה עובר רגע ושתיים והרה"ק אינו אומר כלום, וכל העם דרוך ומחכים לשמוע, פתאום נשמע קולו הקדוש באומרו: 'איך קען נישט זאגן' [- איני יכול לומר...], חרדה עצומה אחזה בהמון בחושבם שבוודאי רבו המקטריגים ח"ו אשר מפריעים לתפילת הצדיק לבל יעבור, הם הכינו עצמם שוב בהרהורי תשובה אולי בכל זאת, אך שוב הם שומעים: 'איך קען נישט זאגן'. כעבור זמן קט שומעים קולו הקדוש שמכריז 'ווער קומט פון פראהבישט פון דעם הייליגן רבי שלום, ער ברענט אזוי ווייט אוועק, אזוי ווייט אז איך קען נישט זאגן א ווארט!' [- מי בא מפראהבישט מהרה"ק רבי שלום, הוא בוער כל כך למרחוק, כך שאיני יכול לומר מילה]. שני החסידים מפולין פלסו להם דרך בין ההמון שיוכלו לגשת להרה"ק ואמרו לו, אנחנו באים מפראהבישט, היינו אצלו בראש השנה. אמר להם: תעמדו אצלי ואוכל להתפלל, ואחר כך התחיל 'כל נדרי'. אז הבינו החסידים הללו את גודל קדושת הרה"ק הרבי ר' שלום זי"ע.

צדקת הצדיקים, עמ' קסה

הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע רצו מאד להסתופף בצלו בימים הנוראים ולקחת מהשפעותיו הטובים, ושמו לדרך פעמיהם לעבר מדינת רוסיא, אך לא התמזל להם להגיע מבעוד מועד לבארדיטשוב לפני ראש השנה, והגיעו לעיירה פראהבישט בערב ראש השנה, שם נודע להם כי הוא מקומו של איש אלוקים נכד המגיד הגדול זי"ע, לכן החליטו כמובן להישאר על ראש השנה בפראהבישט ולחסות בצל כנפיו של צדיק זה. עד מהרה נודע להם מקום חצר קדשו אשר איווה למושב לו, והלכו אליו לקבל שלום. בבואם לביתו והסתכלו אנה ואנה מצאו אברך אחד עומד במטבח בלי כובע עליון רק עם כיפה, ומפקח על הכנת בישול הדגים לכבוד יום טוב, שאלוהו: וואו איז דער רבי [- היכן הוא הרבי?], השיב האברך: 'ביי אלדע גוטע יאהר'. מתוך התשובה הם הבינו שרק הרבי בעצמו מסוגל לענות תשובה כזאת, ותיכף בשעת מעשה היה להם כל העסק כדקירת חרב בלבם, בהעלותם על לוח לבם שעזבו את רבם הקדוש הר"ר מענדל'ע מלהיות אצלו בראש השנה ויצטרכו לשהות כאן, אבל את הנעשה אין להשיב, ובלית ברירה אמרו לו שהם מגיעים מפולין ורוצים להיות כאן בראש השנה. האברך שהיה לא אחר אלא רבינו הרה"ק ר' שלום שכנא מפראהבישט זי"ע עצמו נתן להם שלום, הם יצאו מאתו עם תקוה וציפיה אולי בכל זאת ישיגו את מבוקשם בראש השנה. הגיע ליל יום טוב והנה לא רואים ולא שומעים ממנו כלום כי התפלל בחדר מיוחד. חיכו לעת עריכת השלחן שבו יופיע הרבי לפני קהל חסידיו ואז בוודאי ישמעו ויראו, אבל למפח נפשם לא שומעים ולא רואים מאומה, רק פה ושם ראו שמעט קט הוא מכווץ ומקמט מצחו, אשר זה היה כבר בגדר חידוש עד שאמר איש

ע"י תפילת הרה"ק מפראהבישט זי"ע היה תיקון לאלפי נשמות נדחות

סיפר אדמוה"ז מטשארטקוב זי"ע על התקופה שאחרי נישואי רבינו הרה"ק מפראהבישט זי"ע, שפעם בערב ראש השנה התפלל הרה"ק מטשערנאביל כמנהגו את תפילת המנחה לפני העמוד, והיה מתפלל בהתלהבות ודביקות גדולה, וכן כל הקהל התאמצו להתפלל בכוונה ובהתלהבות כראוי לתפילת המנחה האחרונה של השנה. אך לרבינו הרה"ק מפראהבישט זי"ע היה אז נפילת המוחין ולא הצליח לכוון את לבו בתפילתו, והיה מצטער על זה מאד, וגרם לו הדבר חלישות הדעת שכל העולם מתחזקים בתחנונים ומתאמצים לכוון בתפילתם, והוא אינו יכול להתפלל. אך עם כל זאת התחזק בכל כוחו והצליח להתפלל על כל פנים עם פירוש המילות כאחד האדם.

אחר שסיימו התפילה שאלו חותנו זקינו הרה"ק מטשערנאביל זי"ע 'מהו הרעש שגרמתם בתפילתכם היום? כי כמה אלפי נשמות נדחות היה להם תיקון היום על ידי תפילת המנחה שלכם'.

דברי דוד דף קע (וראה כעין זה בס' אהלי יעקב דף קב)

מדרגות הרה"ק רבי שלום מפראהבישט זי"ע בראש השנה

חותנו זקינו הרה"ק ר' נחום מטשערנאביל שאלו פעם ממחרת ראש השנה, מה זה שביום הראשון ראיתי מלאכים ושרפים מסתובבים סביבך, וביום השני כבר לא ראיתי? והשיב רבי שלום, ביום השני נתעליתי למדרגה כזו שלא יכלו לגשת אלי עוד.

קדושת הרה"ק מפראהבישט מעכבת את תפילת הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע

שניים מחסידי הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע ששמעו מגודל קדושת העבודה של

הנהגות פראהבישט

פרק מ"ו

המשך מגיליון 97

הנהגות ישירות וסדר היום לרבי שלום לפי סדר נכון וחדש עם תוספת ציונים הערות וביאורים והרחבות מספירתלמידי הבעש"ט הקדוש וצאצאי בית רוזי"ן כפי שנערכו על ידי מכון 'שכינת שלום' ללימוד ולפרסום תורת וסגולת הרה"ק הרבי ר' שלום מפראהבישט זיע"א

עורך נדיר, מסדר הנהגות הרה"ק פראהבישט, שנתפס בשנת תר"א בשטרנוביץ

הנהגות פראהבישט מהדורת מכון 'קדושה' ומלכות 'שעי' איגוד החבורות 'דרכי' שמואל' מיסודו של מרן הגה"צ מוה"ש טוביאס זצוק"ל. תשע"ט

הנהגות ישירות וסדר היום פראהבישט שנתפס מחדש בבוקרליץ שנת תשנ"א

וּבְזָה תִּתְבּוֹדַד בִּבְקָר פַּעַם אַחַת, כְּנִזְכָּר לְעִיל. וּפַעַם שְׁנִית תִּתְבּוֹדַד קִדְּם תְּפִלַּת מִנְחָה, כְּדִי שֶׁבְּאֻתּוֹ יוֹם בְּעַצְמוֹ תִּתְקַן מַה שֶּׁעָוִית בּוֹ, וְלִשְׁעַבְרָה. וּפַעַם שְׁלִישִׁית קִדְּם הַיְשָׁנָה תִּתְבּוֹדַד, כְּנִזְכָּר לְעִיל. וְתִהְיֶה מִמָּאִרֵי דְחֻוֹשְׁבְּנָא עַל מַה שֶּׁפְּגָמַת חֵס-וְשְׁלוֹם בְּמַחֲשַׁבָּה, דְּבוּרָה, וּמַעֲשֵׂה רַע, וְשִׁבְעָה מִזּוֹת הַיְדוּעִים, בֵּין בַּגְּלָגוּל זֶה בֵּין בַּגְּלָגוּל הַקּוֹדֵם עֲלֵיָהּ, וּבְרַמ"ח עֲשֵׂה וּבְשֵׁם"ה לֹא תַעֲשֶׂה, וּבְרַמ"ח אֲבָרֵי וּשְׁמ"ה גִּידֵי, וּנְפֶשׁ רּוּחַ נְשָׁמָה שְׁלוֹ שְׁפָגְמַת חֵס-וְשְׁלוֹם בְּהֵם. וְשֶׁלֶשׁ פְּעָמִים אֵלוֹ יְהִי בְּחִיּוֹב אֲצִלָּהּ, כְּמוֹ תְּפִלָּה. וּבְאֵם אַפְשָׁר יוֹתֵר, כֹּל שֶׁכֵּן טוֹב בְּיַדָּי.

שלמות שלום - השלמות וציונים

בהם אם נעשים כהוגן לכבודו יתברך באמת, ורואה ומבין בעצמו שלא יצא ידי חובתו כלל בשום עסק תורתו ומצוותיו שעשה ולמד עד הנה, ומבין שחיסר וחסר מהם, דהיינו שלמד לאיזה פניה או להתפאר או באיזה אופן אחר להתנאות עצמו, ויחדר האיש ומתחרט על הקודם, ומתחזק לתקן עצמו בכל מעשיו ולימוד התורה שיהיה הכל שווין לטובה לשמו יתברך ויתעלה ולא להתנאות עצמו. והנה ידוע דאיתא בספר הקדוש חובת הלבבות 'אין לך חסידות כתחילתו, כי כל דבר בהתחלה ראשונה נעשה בחשק ואומץ רב בכל התאמצות האפשרי, וזה שפירש רש"י ז"ל (בראשית כג א) "בת ק' כבת כ' לחטא", ר"ל כמו כשהיתה בת כ' כשאה הוא דרכו של אדם לפשפש במעשיו ומוצא בהם חטאים שחיסר בעבודתו יתברך שמו ותופש הדרך הזה בחיזוק גדול שהוא ההתחלה ראשונה כנ"ל, כך כשהיתה בת קו"ף היתה ג"כ במדרגה זאת, "ובת כ' כבת ז' ליופי" הוא גם כן על דרך הנ"ל, דהיינו בלימוד צריך גם כן להיות התפישה מרובה להגות בתורתו הקדושה כמו בעודו בילדותו בשנים הרכים. והצדיק הזה שמתנהג עצמו כך כנ"ל זוכה לחיים הנצחיים. עכ"ל"ק.

ומה שכתב 'פעם שלישית קודש השנה תתבודד כנ"ל' הוא מה שכתב (פרק ל): 'מקודם שישכב צריך גם כן להרהר בתשובה שלימה כנ"ל ויפקיד נשמתו בידו של הקב"ה ואז אין הוא מתיירא מהם כי הקב"ה בודאי שומר נאמן הוא שמכיון שיש להם שליטה צריך להפקיד נשמתו בידו של הקב"ה'.

ועל כן 'ותהוי ממארי דחושבנא על מה שפגמת וכו'. כמו שכתב בספה"ק דגל מחנה אפרים (הפטרות תצא, ד"ה או יאמר ע"ד) וזה לשון קדשו: שמעתי מאא"ז [הבעל שם טוב] זללה"ה על פסוק "נושא משך הזרע" (תהלים קכו ו) על פי משל, שני בני אדם זרעו תבואה, אחד מעט ואחד הרבה, שזה שזרע הרבה היה אוכל ושונה והולך בבית היין ומזמר כי זרע הרבה תבואה, ואותו שזרע מעט הולך בכל יום ויום ובכל שעה ושעה ומנכש את התבואה מקוצים ומברקנים ושאר דברים המפסידים, ואותו השוטה שזרע הרבה אין משגיח על תבואתו מחמת גובה לבו כי יש לו הרבה. בין כך ובין כך עלה תבואתו קמיונים וחרולים, וגדר אבנים נהרסה, ושטחו כל עוברי דרך. ויש בזה רמז במשלי (כד) שאמר שלמה המלך עליו השלום "על שדה איש עצל" וכו', ענין מה כי קצרתו. והמשל הנ"ל נוקב ויורד לעמקות למי שלום לו לב להבין ולהשכיל וענין לראות ולהשגיח בעינא טבא ופקיחא על עניניו ועל מעשיו אם מעט ואם הרבה, וזהו "רני עקרה לא ילדה" (ישעיהו נד א) על דרך "נושא משך הזרע", כי רבים בני שוממה מבני בעולה" פירוש בלי תבואה, והלך ילך ובכה נושא משך התבואה. עכ"ל"ק.

וראה עוד מה שכתב הרה"ק רבי אורי פיבל מדובנענקע זיע"ע בספר אור החכמה (פר' וירא ד"ה או כפסוטי ואקחה) בזה הלשון: ידוע ששמענו מבעל השם טוב "מה מצעדי גבר כוונה ודרכו יחפץ, כי יפול לא יוטל" (תהלים לז כג-ד), הכוונה שאדם צריך לעשות הכל כדי שיהא שלם, וצריך לעיין על עצמו אולי יש חסרון במדות ובדעות, על כן כתיב (שם לד טו) "בקש שלום ורדפהו" ורצה לומר בקש ועיין בעצמך אולי יש לך חסרון, על כן יבקש להשלים את עצמו או במדות או בדעות כל זה אם יוכל להשלים על ידי עצמו, ואם לאו 'ורדפהו' אולי ימצא איש חכם להשלים אותו ולפעמים אינו צריך להשלים את עצמו אלא במקומו בעירו לבד ואין צריך לנסוע למקומות אחרים מאחר שלא נפל ממנו למקומות אחרים. עכ"ל"ק, ע"ש עוד.

ובספה"ק נועם אלימלך (פר' חיי שרה ד"ה או יאמר דרש"י) כתב בזה הלשון: הדנה יש שני מדרגות ברכי בני אדם. דהיינו אחד האדם בילדותו הוא מתחזק בלימודו ולומד בהתמדה, והלימוד נקרא 'רופי', שזה הוא היופי של הבורא ברוך הוא, וכאשר האדם בא בשנים, דהיינו מעשרים ולמעלה שאז שכלו של אדם מתגבר לדעת את ה', אזי הוא מתחיל לפשפש במעשיו ורואה